

Kloten

Kloten förr och nu

Kloten ligger på en skogbevuxen höjdpå. Området befolkades på 15-1600-talet, mest av s k svedjefinnar eller skogsfinnar, d v s ”invandrare” från Finland (som på den tiden var en del av Sverige). De fick några års skattebefrielse om de bosatte sig i obebyggda trakter. Man livnärde sig genom att bränna ned skog och odla råg på svedjorna, därav namnet. Bebyggelsen i området bestod, i och med detta, från början mest av s k rökstugor. En rökstuga saknar skorsten och röken från den stora eldstaden mitt i rummet släpps, via en trätrumma ut genom ett hål i taket. De skogsfinnska spåren lever kvar i namngivning av platser, till exempel den lilla tjärnen Paskalampi öster om Kloten, utmed Treöresvägen till Gammelbo.

I Kloten byggdes en smedja och en masugn på 1600-talet. Området lämpade sig egentligen inte så väl för järnhantering eftersom det var svårtillgängligt och saknade egen järnmalm. Vägarna gick i dalgångarna utanför området så att både råvaror och det färdiga stångjärnet fick fraktas långa omvägar.

Kloten blev så småningom i stället en plats för förädling av trä, en ångsåg byggdes på den plats där nu Fritidsbyn ligger. Man satsade på att bygga en egen järnväg som stod färdig 1877. 1934 gick sista tåget på Klotenbanan och fem år senare lades sågen ned.

Kungens älgjakt i området har pågått över hundra år, men reglerades inte förrän Domänverket vid förra sekelskiftet köpte skogen.

Skogsmästarskola etablerades i Klotens stationshus i samband med Domänverkets köp av marken. Deras spår i markerna är synliga än idag i form av lärkträd, silvergranar och bokar. I första backen på Treöresvägen kan man stanna till vid kraftledningen och beskåda en grupp av balsamgranar på södra sidan om vägen, cirka 200 meter upp utmed ledningen.

Numera är Kloten, tillsammans med Malingsbo, centrum för fiske och friluftsliv. Här finns fiskodlingen som levererar fisk till sjöarna i Malingsbo-Klotenområdet samt till många andra fiskevatten. Härifrån utgår vandringsleder och skidspår. Du kan även följa någon av de många grusvägar som leder ut i vildmarken, i bil eller på cykel. Här finns bär och svamp så det räcker till alla!

Du kan bo i stuga eller på camping eller ställa upp din husvagn på någon av de fina husvagnplatser som finns längs sjöarna runt Kloten.

Älgmark Malingsbo-Kloten

I Bergslagens djupa skogar befinner du dig i trakter som sen urminnes tider präglats av nybyggaranda och överlevnadsförmåga. I Älgmark samarbetar företag, föreningar och privatpersoner för att göra området känt och kunna visa ännu fler besökare allt som finns att se och göra här, i hjärtat av Bergslagen.

Med hjälp av våra ”Strövtåg i byn” kan du gå på upptäcksfärd i följande byar med omgivningar: Malingsbo, Kloten, Björsjö, Nyfors, Snöån, Hagge, Tolvsbo, Gärdsjöbo/Hedbyn/Källan, Baggådalen, Riddarhyttan, Grimsö/Allmänningbo/Hägernäs/Morskoga, Gammelbo, Ramsberg och Löa.

På www.algmark.nu hittar du vad området har att erbjuda från företag, föreningar, organisationer och privatpersoner.

Välkommen till ÄlgSkogen!

www.algmark.nu

Älgmark Malingsbo-Kloten delfinansieras av EUs Strukturfond



Lokstallet

STRÖVTÅG I BYN





Vid sjön Lilla Kloten börjar klotenrundan.

Foto:Älgmark



Illustration: Lisa Lager



Björnbacken, en gammal finnbosättning.

Foto:Älgmark

1. Gamla Järnvägsstationen. Detta hus var tidigare stationshus och man kan fortfarande se resterna av en lastkaj snett framför huset. Huset kan tyckas något överdimensionerat för en järnvägsstation men detta förklaras av att det från början även inrymde brukskontoret. Järnvägen Kloten-Bånghammar blev färdig 1877. Sista tåget gick 1934. Om du följer vägen en liten bit österut kommer du till:

2. Lokstallet som du även kan se på folderns framsida.

3. Klotenrundan. Här börjar en ca 5 km lång vandringsled som tar dig genom skogen upp till Björnbacken söder om byn och i en slinga tillbaka till byn igen.

4. Trollberget. Följ stigen från stora vägen upp på berget så har du en vidsträckt utsikt över sjön Långvattnet och byn Kloten.

5. Gräsberg. En gammal finnbosättning ligger här med uthus och smedja. På toppen av berget finns ett utsiktstorn där man vid klart väder kan se ända till Falun. Här passerar även flera vandringsleder och det finns en övernattnings/raststuga.

På sommaren betar fjällkor och får på sluttningen. Även nedanför berget finns en fin rastplats, bland björkar med utsikt över en skogstjärn.

6. Åbostugan är en gammal backstuga som du passerar om du går Bergslagsleden västerut från Kloten. Du kan även nå den med bil – följ vägen mot Kopparberg och håll utkik efter en skylt på höger sida några km från Kloten.

En backstuga var en stuga på ofri grund, ofta belägen på, eller nära, sockengränsen. Här bodde de allra fattigaste i byn. Från början var stugan alltid till hälften ingrävd i en sluttning, (precis som Åbostugan) därav namnet.

7. Kanotled. Hyr en kanot och paddla till Nyfors! (Kanoter kan t ex hyras i stugbyn.) Du följer sjön Långvattnets östra strand och paddlar ungefär en mil. Gå iland i Nyfors, köp en glass i lanthandeln och titta på byn försedd med Älgmarks strövtågsfolder över Nyfors.

8. Badplats.

9. Stugby och camping. Där centrumbyggnaden nu står fanns 1901-1939 en ångsåg.

10. Fiskodling. Mellan fiskodlingen och stora vägen låg Klotens masugn som anlades på 1600-talet och var igång till 1910.

11. Klotens herrgård. Har tidigare bl a varit brukskontor. Numera konferensanläggning i privat ägo.